

Fiskevårdsåtgärder i Kungälv 2010

Under det gångna året har vi i Kungälvs kommun arbetat med underhåll och reparationer av fiskvägar samt ny ”kulvert” i omlöpet i Grannebyån. De vattendrag som vi arbetat med under året är Vallby å, Kollerödsbäcken, Grannebyån, Ormobäcken och Komarksbäcken.

Under året har vi kontrollerat åtta fiskvägar och reparerat två stycken samt röjt upp i resten av dem. I Grannebyån har vi permanentat öppningen i dammen vid Skårby genom att förlänga den gamla ”kulverten” i dammen. I Ormobäcken, Kollerödsbäcken och Vallby å har vi röjt undan skräp, stockar och grenar i fiskvägarna för att underlätta för fisken att vandra förbi hindren.

Vi har även biotopvårdat i Komarksbäcken genom att lägga ut sten och grus, främst för att skapa nya lekplatser för havsöringen. Detta arbete möjliggjordes tack vare en stor arbetsinsats av Föreningen Kungälvs Sportfiskare. Under hösten kom det in rapporter om lekande öring på de nya lekområdena. Våren 2011 syntes resultatet då öringynglen började ta sig upp genom gruset.

Biotopvård i Komarksbäcken

Vävrabäcken

Jag utförde även en fiskevårdsinventering av Vävrabäcken. Inventeringen visar att Vävrabäcken är en mycket produktiv havsöringsbäck. Vid inventeringen kunde jag konstatera att bäcken har många lokaler som är lämpliga för havsöringen. Det råder dock brist på lämpliga lekplatser på några ställen i bäcken. På flera ställen saknas en skyddande trädriddå längs med bäcken. Detta medför att bäcken bitvis håller på att växa igen då vattenväxter som till exempel vass och svärdsilja tar över. Möjligheten att återplantera al längsmed utsatta delar av bäcken bör undersökas. Det finns främst ett vandringshinder i bäcken som om möjligt bör åtgärdas och det är en kulvert som bäcken rinner genom. Kulverten är cirka 150m lång. Öringen kan ibland vandra genom långa kulvertar, men stoppas troligen av den lilla diametern på rören.

Inventeringen utfördes genom att jag vandrade längs med hela bäcken och samtliga biflöden och gjorde en okulärbesiktning vid två olika tillfällen. Den första inventeringen utfördes vid lågvattenföring och den andra vid högvattenföring. Genom att inventera bäcken vid olika vattenföringar så är det lättare att bedöma vattendragets förutsättningar som lek- och uppväxtområde för havsöringen. Mynningsområdet i Lökebergs kile inventerades från båt.

Delområde 1

Inom delområde 1 finns flera biflöden som rinner ner till huvudfåran i dalgången. Huvudfåran är dikad och delvis igenväxt då skuggande trädbård saknas. Denna del av Vävrabäcken har i dagsläget inga större värden som öringbiotop. Men några av de biflöden som mynnar ut i huvudfåran i delområde 1 hyser mycket goda lek- och uppväxtområden varifrån en del öringungar säkert vandrar ut i huvudfåran. Det största av dessa biflöden kommer från Veneröd och de nedersta 700 metrarna i detta biflöde är delvis ett mycket bra uppväxtområde för öring (se karta) men lekmöjligheterna skulle kunna förbättras genom att lägga ut lekgrus. Ovan denna delen ändras karaktären från naturvatten till ett mer dikesliknande flöde. Den

delsträcka med lämplig lutning som skulle kunna fungera som lek- och uppväxtområde har kulverterats. Från Hålte mosse kommer ett mindre biflöde som delvis är ett bra lek- och uppväxtområde. Genom biotopvård skulle detta biflöde kunna förbättras ytterligare som öringbiotop. Biflödet från Harkeröd är igenväxt och har i dagsläget inga lämpliga lek- och uppväxtområden. Biflödet från Kringlingen rinner främst genom skogsmark och de nedre delarna av detta biflöde hyser mycket goda lek- och uppväxtområden för öring. Här observerades stora mängder öringyngel. I biflödet finns många partiella vandringshinder som sammantaget kan utgöra ett definitivt hinder vissa år.

Delområde 2

Inom delområde 2 får huvudfåran en helt annan karaktär och rinner oftast välbeskuggad genom betes- och ängsmarker även om den viktiga trädridan glesats ut betänkligt längs vissa delar. Närmast mynningen i Grannebyån rinner Vävrabäcken obeskuggad genom

betesmarker här är också vattenhastigheten lägre. Från cirka 800 meter ovan mynningen och upp till delområde 1 finns det även i huvudfåran goda och mycket goda lek- och uppväxtområden i huvudfåran. Ovan Marstrandsvägen har trädbården tunnats ut ett par hundra meter uppströms. Även biflödet från Kulpekärren har goda lek- och uppväxtområden (se kartan). Även biflödet från Vävra berg har goda lek- och uppväxtområden cirka 70 meter innan ett definitivt vandringshinder i form av ett flera meter högt fall från berget.

Förslag på fiskevårdsåtgärder i Vävrabäcken :

- Utläggning av grus och sten för att skapa lek- och uppväxtområden.
- Trädplantering längs delar av vattendraget för att öka beskuggningen och därmed förhindra att bäcken växer igen (vass).
- Åtgärda vandringshinder i biflödet från Kringlingen.
- Öppna kulverterad sträcka ovan Veneröd.
- Våtmarker i icke öringförande delar av bäcken för att förlänga vattnets uppehållstid (viktigt vid torrperioder).

Västsveriges fiske och fiskevård
Niclas Åberg

Venerödsbäcken (biföde)